

RECLAMACIÓ A L'APROVACIÓ PROVISIONAL DE LES MODIFICACIONS INTRODUÏDES A LES ORDENANDES FISCALS, EXERCICI 2026, EN RELACIÓ A LA OO.FF. nº10 REGULADORA DE LES TAXES PEL SERVEI DE RECOLLIDA, TRANSPORT I TRACTAMENT DE RESIDUS

Referència expedient X2025033346

• Introducció

El Ple Municipal de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols va aprovar de manera inicial, en sessió ordinària de data 25 de setembre de 2025, la aprovació provisional de l'Ordenança Fiscal nº 10 reguladora de les Taxes pel Servei de Recollida, Transport i Tractament de Residus. El text de la modificació es va publicar en el BOP de la província de Girona, amb data 1 d'octubre de 2025 i número d'edictes 8763. Actualment, es troba en fase d'exposició al públic.

D'acord amb el que disposa l'article 17 del Real Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, per la present i en qualitat de regidor i portaveu del grup municipal Guíxols des del Carrer – En Comú Podem presento, en temps i forma, reclamació en relació al text aprovat inicialment d'acord amb els criteris següents:

• Context legal (Llei estatal de Residus)

La gestió de residus és una competència municipal. És un servei bàsic i obligatori. Això vol dir que és responsabilitat directa de l'Ajuntament garantir una bona recollida, transport i tractament dels residus que es generen a la ciutat. En aquest sentit, la Llei estatal de Residus (2022), en consonància amb la Directiva europea sobre tractament de residus, ens obliga com a municipi a:

- ❖ Reciclar el 55% dels residus municipals a partir d'aquest 2025.
- ❖ Reduir els residus que van a parar a l'abocador al 10% l'any 2035.

Aquestes dades no són ni orientatives ni opinables, sinó que segons la *Ley 7/2022, de 8 de abril, de residuos y suelos contaminados para una economía circular*, representaran una obligació legal pels ajuntaments a partir de l'1 de gener de 2026. Per a fer-hi front i poder conscienciar a la ciutadania de la importància mediambiental que tenen els residus, la mateixa normativa estableix un període de carència de tres anys, que finalitza proper 1 de gener, en el qual les entitats locals haurien de treballar, conscienciar i disposar la creació d'una taxa pròpia i específica que:

- ❖ Cobrir el 100% del cost real del servei.
- ❖ Tendís a aplicar sistemes de pagament per generació o participació, és a dir, sistemes que permetin la identificació de la persona usuària. Aquest és un punt especialment important, perquè és el que ens permetrà avançar en els nivells de

recollida selectiva i, conseqüentment, tenir una menor incidència mediambiental i una major responsabilitat ciutadana.

La pròpia Llei, en el seu article 11è, estableix el principi de “qui més contamina, més paga” i, amb aquesta voluntat, estableix que la taxa de les escombraries ha de ser específica, diferenciada, no deficitària i ha de permetre implantar sistemes de pagament per generació o participació.

Més endavant, en l'article 25è, especifica que entre els models de recollida de les fraccions que estableixin les entitats locals, s'hauran de prioritzar els models de recollida més eficients que permetin el pagament per generació, com ara la porta a porta o l'ús de contenidors tancats. No esmenta cap altre sistema eficient a part d'aquests dos.

En aquesta mateixa línia, l'Agència de Residus de Catalunya qualifica com a models de recollida eficients només dos: el porta a porta i la recollida a través de contenidors tancats, bàsicament perquè aquests són els únics sistemes que permeten identificar a la persona usuària i, en conseqüència, avançar en el que es coneix com a taxa justa.

- Sistemes reconeguts pel càlcul de la taxa

S'estableixen 3 nivells per a calcular el preu a pagar en la taxa d'escombraries:

- ❖ **Sistema elemental.** Hi ha una quota única que es calcula a partir de criteris objectius (valor cadastral de l'immoble, nombre de persones empadronades, rendes econòmiques, consum de l'aigua...), sobre la qual després es poden fer deduccions en funció, per exemple, de les aportacions que es facin a la deixalleria, de si es fa o no autocompostatge o de situacions declarades de vulnerabilitat social.
- ❖ **Sistema mig.** El rebut és la suma de dues quotes. La bàsica o fixa, que es calcula a partir de determinats elements objectius exactament igual que en el sistema elemental, i una quota variable que anirà en funció del comportament de les persones. Si no hi ha identificació de la persona usuària, el càlcul d'aquesta part variable es pot fer a partir de criteris tècnics, o estadístics, que permetin estimar dades de comportament a partir dels residus generats i la qualitat de la separació dels mateixos per zones o barris. Sol aplicar-se en aquells casos que el sistema es troba en un procés d'implantació gradual cap a un model eficient de recollida selectiva.
- ❖ **Sistema avançat.** Permet una quota individualitzada en funció del comportament del ciutadà o ciutadana a través de sistemes de control. Va lligat a la identificació de la persona usuària i, en conseqüència, als sistemes de recollida del porta a porta o a través de contenidors tancats, perquè són els que permeten identificar les aportacions individualitzades de les persones usuàries del servei. És el que es coneix com a pagament per generació o participació i l'únic que permet establir una taxa justa.

Per tant, per a establir un sistema que ens porti cap a una taxa justa és requisit imprescindible disposar de models d'identificació de les persones usuàries, és a dir,

models eficients de recollida selectiva (porta a porta o contenidors tancats amb control d'accés).

En tot casos, la normativa exigeix establir una taxa que sigui específica, diferenciada, no deficitària, i que de manera progressiva permeti implantar sistemes de pagament per generació o participació. El terme “de manera progressiva” ja ens indica que s’ha de fer de manera gradual i que, lògicament, el primer que caldrà fer serà començar a planificar aquest canvi en el model de gestió que ens permeti la identificació de la persona usuària.

En aquest sentit, tal i com estableix l'article 11 de la Llei 7/2022 sobre residus, les entitats locals establiran, en el termini de tres anys a comptar des de l'entrada en vigor de la mateixa (1 de gener de 2023), un sistema gradual que permeti establir una taxa que s'adapti al pagament per generació, és a dir, que permeti la identificació de la persona usuària del servei. En el cas de Sant Feliu de Guíxols això no s'ha fet.

• Criteris generals i criteris variables en el càlcul de la taxa

Taxa: Part General o bàsica: Independent de la generació. Pot ser fixa o no

- ✓ Tipus immoble (habitatge, local comerç (actiu/inactiu)...), valor cadastral, nombre residents...
- ✓ Reduccions de caràcter ambiental: Ús d'autocompostatge casolà, ús deixalleria
- ✓ Per renda: Quan s'acrediti que els ingressos de la unitat familiar no superen l'import del salari mínim

Taxa: Part Variable: Dependent de la generació (PxG) i de la Participació (PXP) en funció a les fraccions gravades

Pagament per generació PxG

- ✓ Sistemes d'identificació de l'usuari/a i pagament per volum (càmera volumètrica incorporada a l'interior del contenidor, o pagament per pes amb sistema de pesat a l'interior del contenidor). Sistemes i incipients a Europa.
- ✓ Sistemes d'identificació de recipient:
 - Pagament per pes. Identificació i pesat del bujol.
 - pagament per volum.
 - Prepagament per compra d'una bossa estandaritzada

Pagament per participació PXP

- Es grava o bonifica els cops que es treuen determinades fraccions o en funció de l'objectiu :
- La fracció resta es grava sempre perquè així s'incentiva tant la reducció com la recollida selectiva.
 - Es pot gravar alguna altra fracció amb potencial de prevenció o per a la qual es vulgui incentivar un canvi d'hàbits de consum, per exemple, la FORM o els envasos lleugers.

Un criteri general o bàsic és aquell factor mesurable, verificable i no discrecional que permet calcular quant ha de pagar en concepte de taxa una persona usuària pel servei de recollida i tractament dels residus, fent-ho de manera proporcional a la resta de subjectes de la comunitat. Aquests criteris objectius poden ser diversos en funció de cada cas: superfície de l'immoble, valor cadastral del mateix, consum d'aigua, nombre de persones empadronades, ubicació de l'immoble, activitat econòmica... En tot cas, són criteris que configuren la part fixa o general de la quota i que no depenen del comportament humà.

D'altra banda, un criteri variable en el càlcul de la taxa seria aquell criteri complementari que, depenent del comportament de cada subjecte, permeti discriminar en positiu a aquelles persones usuàries que en facin un ús més responsable i sostenible dels seus residus. Aquests criteris variables o complementaris van sempre lligats al comportament humà, per tant són criteris que es poden identificar i mesurar de tal manera que permeten influir, d'una o altra manera, en el preu final a pagar. Qüestions a tenir en compte sobre aquests criteris que configuren la part variable de la taxa:

- ❖ Són elements mesurables o verificables del comportament humà que han de poder reflectir la quantitat de residu que es genera, com se separa aquest residu, i com actua de manera responsable la persona respecte a la gestió dels seus residus.
- ❖ La seva finalitat és incentivar bones pràctiques: separar i reciclar correctament els residus, compostar, portar residus a deixalleries ...
- ❖ Serveixen per diferenciar la taxa o la quota a pagar, de manera que persones usuàries amb millor comportament ambiental puguin pagar menys, o per contra, persones que generin més residus o no els separin correctament paguin més.

La part variable del rebut dependrà sempre del comportament de la persona usuària, sigui aquesta una unitat domiciliària o una unitat econòmica.

Quan més avançat sigui el sistema, més pes tindrà la part variable sobre el total del preu a pagar. En el pagament per generació o participació cada rebut de les escombraries acaba sent personalitzat en funció de la generació i el comportament: taxa justa.

No és correcte utilitzar criteris objectius (valor cadastral de l'immoble, nombre de persones empadronades, rendes econòmiques, consum de l'aigua...) per fer el càlcul de la part variable de la taxa, ja que aquesta ha d'anar lligada sempre al comportament.

• Raonament de la reclamació presentada

Com a municipi tenim tres grans reptes en la gestió dels nostres residus:

- 1) Transformar el sistema de recollida per guanyar eficiència i control. Continuar amb el sistema de contenidors oberts al carrer va en sentit contrari al fet de poder conèixer qui recicla bé i quant residu genera, amb la finalitat de poder premiar els bons hàbits, corregir els que no ho són tant i penalitzar els dolents.
- 2) Aplicar una taxa en línia amb el principi de qui contamina, paga. Actualment tothom paga més o menys el mateix en funció del barem on està inclòs, recicli bé o no ho faci, generi més o menys residus. Això és injust. Cal avançar cap a una fiscalitat justa des del punt de vista ambiental: qui separa bé, paga menys, i qui genera molts residus i recicla poc, paga més.
- 3) Fer pedagogia i garantir transparència. Si volem un canvi de model, aquest només funcionarà si s'explica bé. La ciutadania ha de conèixer i entendre quant costa realment el servei i com el seu comportament influeix directament en la factura, la seva pròpia i la del conjunt del municipi. Per això cal acompanyar la

taxa amb informació clara, comunicació transparent i eines pedagògiques. No es tracta només d'aplicar una norma, sinó d'anar treballant un canvi de mentalitat.

Sovint, quan es parla de les taxes que s'han de pagar, la reacció de la ciutadania és directament de rebuig. Però cal fer una reflexió col·lectiva i honesta sobre el valor dels serveis públics. Paguem per serveis essencials com l'aigua, l'electricitat o el gas i ho fem sabent que són serveis que necessitem per viure el nostre dia a dia i fer-ho dins del nostre estat del benestar. Però, i la recollida de residus? La ciutadania ha d'entendre que aquest és un servei com a mínim igual d'essencial que la resta de serveis bàsics.

En el fons el que planteja la Llei de Radius és un canvi cultural per a començar a entendre la gestió dels residus no com una despesa, sinó com una inversió per al medi ambient, per a la salut pública i, en definitiva, per a la qualitat de vida de tothom. I, en aquest nou paradigma, cal entendre la taxa de residus com una eina de justícia ambiental: perquè qui contamina més, ha de pagar més, i qui redueix, reutilitza i recicla més i millor ha de veure, lògicament, reconegut el seu esforç. Un canvi que, com cita la mateixa llei, s'ha de fer de manera progressiva. I, com és lògic, aquest progrés gradual comença per canviar el model de gestió en la recollida selectiva i reforçar el paper de les deixalleries. A Sant Feliu de Guíxols això no es dona.

La nova Ordenança no respon en absolut a cap dels criteris als quals hauríem de fer front com a ciutat, perquè no ens permet saber qui recicla bé i qui ho fa malament, no té en compte la fiscalitat ambiental i no va acompanya d'una informació prou clara. A més, tampoc reflecteix aquesta necessitat que tenim com a municipi d'avançar de manera progressiva si volem fer front al futur i als objectius marcats en la Llei de Residus. No hi ha cap canvi significatiu, malgrat que la normativa és molt clara al respecte *“Las entidades locales sí deberán incorporar gradualmente elementos que tengan en cuenta el comportamiento de los ciudadanos en la generación de residuos...”*

En conseqüència, el text proposat en l'Ordenança no s'adapta al que diu la normativa de residus quan determina que els ajuntaments han d'anar avançant progressivament en la instal·lació de sistemes de recollida que permetin implantar el pagament per generació, és a dir, passar d'un sistema de nivell elemental (que és el que tenim avui a Sant Feliu de Guíxols) a un d'avançat.

El criteri del nombre de persones empadronades és un factor objectivable en la part fixa de la taxa, però en cap cas és un factor que ens indiqui el comportament a l'hora de reciclar, per tant no es pot interpretar com un element de càlcul en el rebut que ens permeti avançar cap a un pagament per generació. Tampoc es pot afirmar que aquesta incorporació respon a criteris normatius, atès que el que insta la legislació vigent és a la progressiva aplicació de mesures que permetin identificar a les persones usuàries i el seu comportament vers els residus. I està clar que el nombre de persones empadronades en una llar no és un criteri que ens serveixi per a qualificar i quantificar aquest comportament.

En definitiva es pot concloure que l'Ordenança aprovada inicialment no incorpora cap criteri fundat que ens permeti afirmar que com a ciutat estem avançant progressivament en la implementació de sistemes de pagament per generació, tal i com especifica la normativa vigent aplicable a partir de 2026. S'ha de tenir present que la part variable del rebut de les escombraries s'ha d'articular a partir d'un dels sistemes de recollida eficient i que aquesta dependrà sempre del comportament de cada persona, unitat familiar, de convivència o activitat econòmica. Si no es comença a treballar de manera gradual un sistema eficient de recollida que permeti aquesta identificació, no estarem complint amb els criteris establerts en la Llei de Residus, ni tampoc en la **“Guía para facilitar a las entidades locales la regulación, gestión y aplicación de la tasa de residuos”** publicada pel Ministeri d'Hisenda i que s'adjunta com ANNEX DOC.2

LA TAXA JUSTA	
Pagament per participació	Pagament per generació
Es paga segons les vegades que llencem residus no reciclables (els de la fracció resta o rebuig) o les vegades que usem la deixalleria o les vegades que baixem els bujols.	Es paga segons la quantitat de residus que es genera.
S'aplica en sistemes com el porta a porta, o sistema amb contenidors tancats amb obertura a través de targeta personal	Per exemple, amb bosses de prepagament per a la fracció resta o rebuig. Quantes més bosses, més es paga

ELEMENTS IDENTIFICATIUS PER A LA RECOLLIDA SELECTIVA	
Preceptes municipals inherents a la Llei de Residus	Estan reflectits en l'Ordenança Municipal ?
Les entitats locals hauran d'incorporar gradualment elements que tinguin en compte el comportament de la ciutadania en la recollida selectiva dels residus	No
Es tindran en compte reduccions en la quota per la pràctica de compostatge domèstic o comunitari	No
S'establiran bonificacions amb la finalitat de reduir el residu alimentari	No
Les entitats locals establiran una taxa que permeti implantar sistemes de pagament per generació (porta a porta o contenidors tancats)	No
S'incentivarà i es premiarà l'ús de les deixalleries municipals	No

• Concreció de la reclamació

- Considerant que l'Ordenança aprovada inicialment en sessió plenària per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, en data 25 de setembre de 2025, no incorpora cap criteri fundat que permeti avançar progressivament en la implementació de sistemes de pagament per generació, tal i com especifica la normativa vigent aplicable a partir de 2026 d'acord amb la Llei 7/2022.
- Considerant que la Llei 7/2022, en compliment de les obligacions comunitàries (Directiva 2008/98/CE), contempla la necessitat que les entitats locals revisin el seu sistema de recollida en el termini de tres anys a partir de l'entrada en vigor de la nova normativa de residus.
- Considerant que el període d'estudi per a aquesta necessària adaptació a un sistema de recollida que permeti avançar en els criteris d'una taxa per generació finalitza l'1 de gener de 2026.
- Considerant que durant el darrers tres anys d'ençà de l'aprovació de la Llei de Residus i la seva entrada en vigor (1 de gener de 2023), temps aquest establert per la pròpia llei per actualitzar i/o revisar els sistemes de recollida de residus municipals, no s'ha procedit a fer cap revisió dels mateixos en la nostra ciutat.
- Considerant, finalment, que segons l'Agència de Residus de Catalunya els sistemes eficients de recollida selectiva que permeten avançar en la implementació de pagament per generació són el porta a porta i/o els contenidors tancats.

Per tot l'exposat **SOL·LICITO** que es tingui per presentada aquesta reclamació en temps i forma i es procedeixi a:

Primer.- Deixar sense efecte l'article 4 de l'Ordenança municipal en la part que fa referència a la Recollida Domiciliària. En aquest punt, s'aplicarà el mateix preu que durant l'any 2025. Això és:

Valor cadastral immobles per tram	Preu total rebut	Núm. rebuts	Ingressos
Habitatges amb VC inferior a 22.000€	232,43	1.848	429.530,65 €
Habitatges de VC entre 22.001 i 33.000€	240,37	2.947	708.370,39 €
Habitatges de VC entre 33.001 i 44.000€	250,93	2.953	740.996,29 €
Habitatges de VC entre 44.001 i 60.500€	264,13	2.767	730.847,71 €
Habitatges de VC entre 60.501 i 71.500 €	282,62	1.171	330.948,02 €
Habitatges de VC entre 71.501 i 88.000€	293,22	978	286.769,16 €

Habitatges de VC entre 88.001 i 110.000€	301,12	960	289.075,20 €
Habitatges de VC entre 110.001 € i 124.000 €	346,02	375	129.757,50 €
Habitatges de VC de més de 124.001 €	359,86	759	273.133,74 €

Segon.- Incorporar al text de l'Ordenança municipal la següent disposició transitòria:

Disposició transitòria única.

Durant l'exercici 2026, i d'acord amb l'article 11, punt 3, de la Llei 7/2022 de residus, es procedirà a fer els treballs tècnics i administratius necessaris per a l'elaboració d'un estudi integral sobre la viabilitat i la implementació d'un sistema eficient de recollida selectiva de residus al municipi, d'acord amb els preceptes establerts en la pròpia Llei i els paràmetres fixats per l'Agència de Residus de Catalunya, tots dos en relació als sistemes eficients de recollida selectiva.

Aquest estudi haurà d'analitzar les diferents alternatives tècniques, logístiques, econòmiques i ambientals disponibles, a fi de definir el model més adient a les característiques locals i garantir-ne la implantació futura i gradual a partir de 2027, conforme a la normativa vigent en matèria de gestió de residus i economia circular.

Els resultats de l'estudi s'hauran de presentar davant els òrgans municipals competents abans de la finalització de l'exercici 2026, per planificar la incorporació progressiva del sistema en els exercicis posteriors i d'aquesta manera poder avançar cap a una taxa específica, diferenciada i que permeti implantar sistemes de pagament per generació basats en el comportament de les persones usuàries.

Sant Feliu de Guíxols, 31 d'octubre de 2025

